U.G. 2nd Semester Examination - 2020

SANSKRIT

[PROGRAMME]

Course Code: SANP-CC-T-2

Full Marks: 60

Time: $2\frac{1}{2}$ Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

- 1. Answer any **ten** questions: 2×10=20 যে-কোনো দশটি প্রশ্নের উত্তর দাও ঃ
  - a) What type of literature is কাব্দ্বাং? Who are the hero and heroine of this literature?
    কাদম্বরী কোন্ শ্রেণীর রচনা? এই কাব্যের নায়ক ও নায়িকা কে?
  - b) ''अपरिणामोपशमो दारुणो लक्षीमदः''—Who said this?
    What do you mean by 'लक्षीमदः'?
    ''अपरिणामोपशमो दारुणो लक्षीमदः''—কে একথা
    বলেছেন? 'लक्षीमदः' বলতে কি বোঝ?
  - c) ''अतिगहनं तमो यौवनप्रभवम्''—Explain the statement. ''अतिगहनं तमो यौवनप्रभवम्''—উক্তিটি ব্যাখ্যা কর।

- d) "अकारणं च भवित दुष्प्रकृतेरन्वयः श्रुतं वा विनयस्य"—
  Why did the speaker say so?
  "अकारणं च भवित दुष्प्रकृतेरन्वयः श्रुतं वा विनयस्य"—
  वक्को रून এकथा वर्षाष्ट्रन?
- e) Give a brief account of चन्द्रापीड। চন্দ্রাপীড়ের পরিচয় দাও।
- f) In which book and part 'विश्वतचरितम्' is included? Who is the author of this book? 'বিश्वतचरितम्' কোন্ গ্রন্থের কোন্ অংশে নিহিত আছে? উক্ত গ্রন্থের রচয়িতা কে?
- g) Give a brief account of पुण्यवर्मा। পুণ্যবর্মার পরিচয় দাও।
- h) "अतो विहाय बाह्यविद्यास्विभष्वङ्गमागमय"—Who is the speaker here? To whom did he say this? "अतो विहाय बाह्यविद्यास्विभष्वङ्गमागमय"—क्कार পरितरु पाउ। कार প্রতি তিনি একথা বলেছেন?
- i) ''क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्य साहाय्यकम्''—Who is mentioned here by आर्य? Why does he need help? ''क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्य साहाय्यकम्''—এখানে আর্য বলতে কাকে বোঝানো হয়েছে? কেন তার সাহায্যের প্রয়োজন?

- j) ''षाड्गुण्यौपयोगनिपुणः''—Which six is is depicted here by षाड्गुण्य?
  ''षाडगण्यौपयोगनिपणः''—अशास षाडगण्य तलाज कान
  - ''षाड्गुण्यौपयोगनिपुणः''—এখানে षाड्गुण्य वनरा कान् ছয়টিকে বোঝানো হয়েছে?
- k) Who is the author of वासवदत्ता? What type of Kavya is it?
  বাসবদত্তা কে রচনা করেন? এটি কি জাতীয় কাব্য ?
- Who wrote हितोपदेश? Classify its divisions.
   হিতোপদেশ গ্রন্থটি কে রচনা করেন? এর বিভাগগুলির নাম লেখ।
- m) Who wrote वेतालपश्चविंशति? Who is वेताल in this story?
  वेतालपश्चविंशति কার লেখা ? এই গল্পে বেতাল কে?
- n) Whose throne is referred to in the story 'सिंहासनद्वात्रिंशिका'? Who gave this throne? 'सिंहासनद्वात्रिंशिका'—গল্পে কার সিংহাসনের কথা বলা হয়েছে? এই সিংহাসন কে দান করেন?
- o) Who is the author of 'पुरुषपरीक्षा'? Whose Courtpoet he was?

  'पुरुषपरीक्षा' গল্পটি কে রচনা করেন? তিনি কার সভাকবি
  ছিলেন?

[3]

2. Answer any **four** questions: যে-কোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও ঃ

 $5 \times 4 = 20$

- a) Write short note (any **two**): টীকা লেখ (যে-কোনো **দু'টি**)ঃ
  - i) दाहज्वर দাহত্বর
  - মৃগকৃষ্ণিকা
  - iii) तिमिरान्धत्व তিমিরান্ধত্ব
- b) Write short note (any **two**): টীকা লেখ (যে-কোনো **দু'টি**)ঃ
  - i) विष्णुगुप्त विष्णुश्र
  - ii) दण्डनीति দণ্ডনীতি
  - iii) योगक्षेम যোগক্ষেম
- c) Write a short note on सुबन्धु। সুবন্ধু সম্পর্কে টীকা লেখ।

- d) Discuss briefly about हितोपदेश in Sanskrit fable literature.
  - সংস্কৃত গল্পসাহিত্যে হিতোপদেশ সম্পর্কে আলোচনা কর।
- Translate into Bengali or English:

  वाश्ना अथवा देश्तािक जन्वाि कत :

  यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालनिर्मलािपकालुष्यमुपयाित बुद्धिः। अनुज्झितधवलतािप सरागैव भवित यूनां दृष्टिः। अपहरित च वात्येव शुष्कपत्रं समुद्भूतरजोभ्रान्तिरितदूरमात्मेच्छया यौवनसमये पुरुषं प्रकृतिः इन्द्रियहरिणहारिणी च सततमितदूरन्तेयम् उपभोगमगतिष्णका।
- f) Explain referring the context:

  প্রসঙ্গ উল্লেখপূর্বক ব্যাখ্যা কর ঃ

  गर्भेश्वरत्वमभिनवयौवनत्वमप्रतिमरूपत्वममानुषशक्तित्वश्चेति

  महतीयं खल्वनर्थपरम्परा।

OR

देव, दैवानुग्रहेण यदि कश्चिद्धाजनं भवति विभूतेस्तमकस्मादुच्चावचैरूपप्रलोभनैः कदर्थयन्तः स्वार्थं साधयन्ति धूर्ताः।

- 3. Answer any **two** questions: 10×2=20 যে-কোনো দু'টি প্রশ্নের উত্তর দাও ঃ
  - a) Who was शुक्तनास? Write a summary on your own language the advices he gave to चन्द्रापीड।
    শুকনাস কে ছিলেন? চন্দ্রাপীড়ের প্রতি তাঁর উপদেশাবলীর সারাংশ নিজের ভাষায় লেখ।
  - b) Discuss in detail cited the origin of Sanskrit fable literature regarding पश्चतन्त्र।
    সংস্কৃত গল্পসাহিত্যের উৎপত্তি উল্লেখ করে পঞ্চতন্ত্র সম্পর্কে বিস্তারিত আলোচনা কর।
  - c) Discuss in view of 'विश्रुतचरितम्' the advices of वसुरक्षित to अनन्तवर्मा।

    অনন্তবর্মার প্রতি বসুরক্ষিতের উপদেশ 'विश्रुतचरितम्'

    অবলম্বনে আলোচনা কর।
  - d) Explain the significance of 'दण्डिनः पदलालित्यम्' according to 'विश्वतचरितम्'। 'दण्डिनः पदलालित्यम्' 'विश्वतचरितम्' অনুসারে উক্তিটির তাৎপর্য আলোচনা কর।